

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 94/13

Λουξεμβούργο, 18 Ιουλίου 2013

Απόφαση στις υποθέσεις C-523/11 και C-585/11
Laurence Prinz κατά Region Hannover
Philipp Seeberger κατά Studentenwerk Heidelberg

Η Γερμανία δεν μπορεί να εξαρτά τη χορήγηση, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος, επιδόματος για το σύνολο των σπουδών σε άλλο κράτος μέλος αποκλειστικώς από το αν πληρούται προϋπόθεση περί αδιάλειπτης τριετούς διαμονής στη Γερμανία

Η προϋπόθεση αυτή ενέχει τον κίνδυνο να αποκλείσει από τη χορήγηση του επιδόματος φοιτητές που συνδέονται επαρκώς με τη γερμανική κοινωνία λόγω άλλων κοινωνικών και οικονομικών δεσμών

Στη Γερμανία, μπορεί να χορηγηθεί στους φοιτητές επίδομα λόγω σπουδών σε άλλο κράτος μέλος για χρονικό διάστημα ενός έτους. Για να τους χορηγηθεί το επίδομα και πέραν του έτους πρέπει να αποδείξουν ότι διέμεναν μονίμως στη Γερμανία επί τρία τουλάχιστον έτη πριν την έναρξη των σπουδών τους.

Κατόπιν της υποβολής αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως εκ μέρους δύο γερμανικών δικαστηρίων, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί αν αυτή η προϋπόθεση περί αδιάλειπτης τριετούς διαμονής αντιβαίνει στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι διαφορές των οποίων επελήφθησαν τα δικαστήρια αυτά αφορούν δύο Γερμανούς φοιτητές των οποίων απορρίφθηκαν οι αιτήσεις χορηγήσεως επιδόματος για το σύνολο των πανεπιστημιακών σπουδών τους στην αλλοδαπή. Η Laurence Prinz γεννήθηκε στη Γερμανία και διέμεινε με τους γονείς της για αρκετά έτη στην Τυνισία, πριν ολοκληρώσει τις σπουδές της δευτεροβάθμιας εκπαιδεύσεως στη Γερμανία. Διέμεινε επί δύο έτη και οκτώ μήνες στη Γερμανία και εν συνεχεία, το φθινόπωρο του 2009, άρχισε σπουδές στο πανεπιστήμιο Erasmus του Ρόττερνταμ. Καθόσον δεν πληρούσε την προϋπόθεση περί τριετούς διαμονής, της χορηγήθηκε επίδομα μόνο για το πρώτο έτος των σπουδών της. Ο Philipp Seeberger γεννήθηκε επίσης στη Γερμανία όπου και διέμεινε μέχρι την ηλικία των ένδεκα ετών, όταν και εγκαταστάθηκε με τους γονείς του στην Ισπανία, χώρα στην οποία διέμεινε επί πλείονα έτη. Διατείνεται ότι επέστρεψε στη Γερμανία το 2006. Το φθινόπωρο του 2009, άρχισε σπουδές στο πανεπιστήμιο της Πάλμας της Μαγιόρκας, στις Βαlearίδες Νήσους, καθόσον όμως δεν μπορούσε να αποδείξει ότι διέμεινε στη Γερμανία επί τρία έτη πριν την έναρξη των σπουδών του, η αίτησή του για τη χορήγηση επιδόματος απορρίφθηκε.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι αντιβαίνει στην ευρωπαϊκή ιθαγένεια και στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης η εθνική νομοθετική ρύθμιση κατά την οποία η χορήγηση, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος, επιδόματος σπουδών ή καταρτίσεως για σπουδές σε άλλο κράτος μέλος, εξαρτάται αποκλειστικώς από το αν πληρούται προϋπόθεση, όπως αυτή που προβλέπεται στη Γερμανία, βάσει της οποίας επιβάλλεται στον αιτούντα υποχρέωση μόνιμης διαμονής στην εθνική επικράτεια επί τρία τουλάχιστον έτη πριν την έναρξη των σπουδών αυτών.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οσάκις κράτος μέλος καθιερώνει σύστημα επιδομάτων σπουδών που καθιστά δυνατό σε φοιτητές να λαμβάνουν τα επιδόματα αυτά σε περίπτωση κατά την οποία πραγματοποιούν σπουδές σε άλλο κράτος μέλος, οφείλει να μεριμνά ώστε οι όροι χορηγήσεως των επιδομάτων αυτών να μη συνεπάγονται αδικαιολόγητο περιορισμό του δικαιώματος κυκλοφορίας και διαμονής εντός των κρατών μελών. Η ύπαρξη, όμως, μίας και μόνον προϋποθέσεως, όπως η προβλεπόμενη στη Γερμανία, δύναται να αποτρέψει ημεδαπούς, όπως η L. Prinz και ο Ph. Seeberger, να ασκήσουν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής

εντός άλλου κράτους μέλους, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων που μπορεί να έχει η άσκηση της ελευθερίας αυτής όσον αφορά το δικαίωμα λήψεως επιδόματος σπουδών.

Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστήριξε εν προκειμένω ότι η προϋπόθεση περί αδιάλειπτης τριετούς διαμονής είναι δικαιολογημένη, διότι διασφαλίζει ότι επίδομα σπουδών για το σύνολο της φοιτήσεως στην αλλοδαπή καταβάλλεται μόνο στους φοιτητές που απέδειξαν επαρκή βαθμό εντάξεως στη γερμανική κοινωνία. Η απαίτηση περί ελαχίστου βαθμού εντάξεως προφυλάσσει επομένως το εθνικό σύστημα χορηγήσεως επιδομάτων για σπουδές στην αλλοδαπή, αποτρέποντας τυχόν υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση του κράτους που χορηγεί τις παροχές.

Το Δικαστήριο εκτιμά εντούτοις ότι, μολονότι είναι θεμιτό για ένα κράτος μέλος να χορηγεί επιδόματα σπουδών μόνο στους φοιτητές που έχουν αποδείξει ορισμένο βαθμό εντάξεως στη γερμανική κοινωνία, η επίμαχη προϋπόθεση έχει υπερβολικά γενικό και αποκλειστικό χαρακτήρα και, επομένως, υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο κρίνει ότι η επίμαχη προϋπόθεση ενέχει τον κίνδυνο να αποκλείσει από τη χορήγηση του οικείου επιδόματος φοιτητές οι οποίοι, μολονότι δεν διέμεναν στη Γερμανία επί τρία συνεχή έτη πριν την έναρξη σπουδών στην αλλοδαπή, εντούτοις έχουν επαρκή δεσμό με τη γερμανική κοινωνία. Τούτο μπορεί να συμβαίνει οσάκις ο φοιτητής διαθέτει την ιθαγένεια του οικείου κράτους μέλους και πραγματοποίησε στο κράτος μέλος αυτό σπουδές πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαιδεύσεως για σημαντικό χρονικό διάστημα, ή λόγω άλλων παραγόντων, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η οικογένειά του, η εργασία του, οι γλωσσικές δεξιότητές του ή η ύπαρξη άλλων κοινωνικών ή οικονομικών δεσμών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το ["Europe by Satellite"](#) 📺 (+32) 2 2964106